

РОЗВИТОК МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В ЄВРОПІ ТА УКРАЇНА

Андрейко Віталій Іванович

кандидат історичних наук, доцент; доцент кафедри міжнародних студій
та суспільних комунікацій,

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

E-mail: vitaliy.andreyko@uzhnu.edu.ua

<http://orcid.org/0000-0001-9797-831X>

Розглянуто проблему сучасної міграційної кризи в країнах ЄС, основні загрози безпеки зовнішніх кордонів ЄС та загострення міжнетнічних конфліктів. Проаналізовано сучасну міграційну політику країн ЄС, розкрито основні підходи до вирішення міграційних проблем, висвітлено проблеми інтеграції мігрантів у європейські суспільства, заходи, які застосовують окремі європейські держави у боротьбі із нелегальною міграцією, а також наголошено на необхідності вдосконалення сучасної міграційної політики країн ЄС, розробки нових умов та принципів адаптації мігрантів, що застосовуватимуться Україною. Відзначено, що прагнення України стати рівноправним членом світової та європейської спільноти вимагає від нашої держави неухильного дотримання міжнародних угод та стандартів у сфері захисту прав людини, одним з яких є свобода вільного переміщення громадян. Україна, в силу свого геополітичного розташування, стала транзитною країною для багатьох шукачів кращого життя. У цьому потоці певний відсоток становлять люди, що змушені шукати притулок. Ці люди не можуть розраховувати на захист своїх урядів, і в цьому відрізняються від інших мігрантів, у яких би тяжких умовах ці мігранти не знаходилися, а також від інших груп людей, які мають потребу в гуманітарному захисті. Також автор намагається проаналізувати питання нелегальної міграції до країн європейського континенту, що було викликано і спровоковано напливом біженців із територій, де активно ведуться військові дії та масові збройні конфлікти; робиться спроба висловлення пропозицій та шляхів їх розв'язання. Також сформульовано поняття «європейська міграційна криза», що застосовується для визначення ситуації, яка склалася в країнах Європейського Союзу внаслідок процесів нелегальної міграції біженців. Проаналізовано ключові проблеми нелегальної міграції, розглянуто основні заходи, що здійснюються ЄС задля врегулювання напливу мігрантів, визначено рівень їх ефективності. Акцентовано увагу на необхідності вдосконалення міграційної політики як на рівні країн-учасниць ЄС, України, так і Європейським Союзом загалом.

Ключові слова: міграція, міграційна криза, Європейський Союз, інтеграція мігрантів, нелегальна міграція, біженці, Україна.

Постановка проблеми. Актуальність статті зумовлена тим, що неефективна міграційна політика у низці європейських держав призвела до загострення міжнаціональних та соціальних проблем. Практика показує, що вже традиційними стали у країнах Європи закриті національні групи, представники яких здійснюють масові бунти, що мають етнічний чи релігійний характер, також помітно зростає організована етнічна злочинність. В результаті, серед корінного населення поширюються радикально-націоналістичні настрої, адже протягом минулого десятиріччя націоналістичні партії отримують все більшу підтримку в багатьох європейських державах, зокрема, у Франції, Австрії, Швейцарії, Бельгії, Нідерландах. Активізація таких політичних сил зумовлена проблемами міграції, часто актуалізується етноцентрична риторика європейських політиків, критика теорії мультикультуралізму.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми міграції завжди привертала увагу як вітчизняних науковців, так і зарубіжних. Основні аспекти міграційних процесів у своїх наукових дослідженнях висвітлювали А. Гайдуцький, Ю. Гуменюк, В. Івашенко, В. Коваленко, В. Кривенко, К. Кравчук, Е. Лібанова, О. Малиновська, О. Піскун,

М. Черняк. Серед закордонних вчених, слід відзначити праці Р. Адамса, М. Вейнера, С. Колінсона, С. Спенсера та Е. Тейлора. Особливу увагу питанням міграційної політики приділяли вчені американські вчені, де дана проблематика завжди перебувала в центрі уваги політиків, міжнародників та еконо-містів, а саме Д. Мартін, Р. Босвелл [Boswell, 2005, p. 1–28], Д. Вейсбротт [Weisbrodt, 2003, p. 901–914].

Однак актуальними і маловивченими є проблеми сучасної міграційної кризи в країнах ЄС, зокрема, питання національної безпеки та загострення міжнаціональних відносин, проблеми нелегальної міграції, питання статусу біженців, місця і ролі України у цих процесах та адаптації українського національного законодавства до європейського.

Метою дослідження є висвітлення основних тенденцій і динаміки міграційних процесів в країнах ЄС в контексті загострення міграційної кризи та міжнаціональних відносин і свідчення того, як реагують на дані процеси в Україні.

Відповідно до визначеної мети поставлено наступні завдання:

- проаналізувати поняття «європейська міграційна криза»;
- дослідити наслідки нелегальної міграції для

країн ЄС;

– оцінити соціально-економічні чинники міграційної політики у європейських країнах;

– визначити основні заходи щодо підвищення ефективності регулювання міграційних процесів в країнах ЄС та в Україні.

У статті використано такі загальнонаукові методи як системний, порівняльний, структурно-функціональний, які дали змогу комплексно розглянути проблему міграційної кризи в ЄС. Емпіричну базу статті складають матеріали засобів масової інформації, статистичні дані, аналіз документів щодо міграційного законодавства – Шенгенські угоди [Договор о реализации Шенгенского, 1990], Дублінська Конвенція [Конвенция, определяющая государство, 1990], Маастрихтський договір [Договір про Європейський Союз, 1992] та інші, які дозволяють проаналізувати сучасний стан та перспективи міграційної політики в країнах ЄС.

Виклад основного матеріалу. Вивчення даної теми є важливою для сучасної України, оскільки на території Євросоюзу працює, навчається та проживає значна кількість українців. Підписана Угода між Україною та Європейським Співтовариством про реадмісію осіб від 18 червня 2007 р. та ратифікована Верховною Радою України 15 січня 2008 р. регулювала процедури, пов'язані з ідентифікацією та поверненням громадян третіх країн та осіб без громадянства, які незаконно в'їхали на територію України або держави-члена ЄС, до держав їхнього походження або постійного проживання. Документом були передбачені звичайна і прискорена процедури реадмісії, визначалися документи, що підтверджують походження нелегального мігранта, встановлювалися часові рамки виконання запитів щодо реадмісії.

Важливість Угоди про реадмісію осіб обумовлена необхідністю спільної протидії нелегальній міграції. У цьому контексті особливого значення набуває належне управління міграційними процесами як на інституційному, так і на законодавчому рівнях.

Для моніторингу виконання положень Угоди було створено Спільний комітет з питань реадмісії. Засідання Спільного реадмісійного комітету відбуваються, як правило, раз на рік. Сторони високо оцінюють ефективність імплементації Угоди між Україною та ЄС про реадмісію осіб. Сьогодні, рівень повернення становить більше, ніж 80%, що слугує доказом ефективності співпраці у вказаній сфері [Угода № 994/851, 2008].

Задля кращого розуміння поняття «європейська міграційна криза», давайте визначимо, що таке власне криза. Поняття «криза» (з грец. *crisis* – рішення, поворотний пункт) – це різкий стрімкий перелом, скрутне становище [Большой энциклопедический словарь, 1991, с. 465]. Застосування вказаного терміну для характеристики різноманітних процесів у багатьох сферах суспільного життя призвело до того, що сьогодні серед вчених і науковців не існує єдиного підходу до визначення поняття «криза».

Аналіз деяких підходів до визначення міграційної кризи дає можливість виділити принаймні три основні наукові підходи стосовно цього поняття:

1) криза виконує руйнівну функцію, що призводить до загрози життєдіяльності системи;

2) криза руйнує, що призводить до подальшого розвитку та переходу на якісно новий рівень і стан існування;

3) криза є порушенням рівноваги.

Отже «європейська міграційна криза» – це негативне соціальне явище на теренах європейського простору, яке зумовлено як зовнішніми, так і внутрішніми факторами та політичними і економічними чинниками, що приводить до відхилення від рівноважного стану (збільшення кількості мігрантів), яке досягло крайньої точки і потребує негайного нового і якісного реагування (розподілу квот). Дослідивши дану тезу, приходимо до висновку, що проблемі, яка постала сьогодні перед ЄС притаманні всі ознаки кризового явища, оскільки воно призводить до виникнення потенційно негативних результатів. Останнім часом уряди європейських країн застосовують все більше дискримінаційних обмежень щодо окремих груп людей, які активно беруть участь у вуличних протестах, заворушеннях та терористичних актах [Луцишина, 2015].

«Європейська міграційна криза» – це комплексна проблема, формування якої включає в себе декілька важливих компонентів, що характеризують міграційну кризу, а саме:

- незаконний перетин кордону;
- контрабанда;
- ксенофобія;
- значна тривалість міграційних проблем;
- фінансова сторона проблеми;
- доступ до якісного харчування;
- відсутність оплачуваної роботи;
- можливість отримати будь-яку освіту;
- відсутність належного правового регулювання;
- відсутність цілісної узгодженої стратегії протидії нелегальній міграції [Костенко, 2015, с. 106].

Протягом останніх років Європейським Союзом було здійснено комплекс заходів для розв'язання європейської міграційної кризи та проблем біженців [Varga, 2015, p. 37].

Одним з головних принципів і найважливішим здобутків процесів європейської інтеграції та функціонування європейського співтовариства була, є і залишається свобода переміщення громадянина. Так стаття 3 Договору про Європейський Союз передбачає створення «простору свободи, безпеки і справедливості без внутрішніх кордонів, в якому забезпечується свобода пересування людей поряд з відповідними заходами по контролю за зовнішніми кордонами, наданням притулку, імміграцією, а також запобіганню й боротьбі зі злочинністю» [Договір про Європейський Союз, 1992].

Сучасні європейські держави переживають чергову хвилю міграції, яка несе за собою зміну демографічної ситуації в країнах ЄС, а також проблему інтеграції мігрантів у відповідні сус-

пільства. Сьогодні країни Європи зіткнулися з величезним припливом мігрантів з охоплених конфліктами країн Близького Сходу, Африки та Азії. Навіть у державах, які в 1990-х рр. демонстрували високий рівень культурної толерантності та терпимості, у 2000-х рр. виникають конфлікти культурної та національної невідповідності. Так для врегулювання міграційних потоків, що мали місце у 1990-х роках в ЄС, країни-учасниці запровадили Дублінські Угоди. Але, як показав час, вони і тепер залишаються політичним компромісом країн-членів ЄС, а не інструментом який дає можливість урівноважити розподіл величезної кількості мігрантів [Солодько, 2015].

Лавинне наростання міграційних потоків з неблагополучних країн «третього світу» у високо розвинуті держави зумовлювалося не лише економічними чинниками, але й політичною нестабільністю в світі й воєнними конфліктами із застосуванням зброї масового знищення. Безперечно, що глобалізація розчиняє національно-культурні особливості сучасних європейських держав, стримує національне будівництво. Практика показує, що сучасні глобалізаційні процеси загострюють міжнародні відносини, а також посилюють страх перед іммігрантами, в багатьох європейських країнах активізувались процеси протистояння титульної нації та груп іммігрантів, відбувається відновлення національної ідентичності та національної солідарності окремих етнічних груп.

Сьогодні лідируючі позиції за кількістю мігрантів у світі займає Європа, близько 60 млн. осіб [International Migration Report, 2013]. Події на Близькому Сході, зокрема, війна в Сирії значно загострили ситуацію з біженцями в Європі, зокрема, окремі аналітики порівнюють ситуацію що склалась із періодом Другої світової війни. Серед причин нинішньої міграційної кризи експерти часто називають збройні конфлікти, низький рівень життя в окремих державах, а також неефективну політику ЄС у цій сфері. Сьогодні для врегулювання міграційної кризи важливим є співробітництво між державами-членами ЄС у сфері міграції, співпраця на міжурядовому рівні, зокрема, були створені міжурядові групи, наприклад, Група національних координаторів з питань вільного пересування людей, Спеціальна група з імміграції, Група Треві тощо.

Сучасна міграційна європейська політика керується кількома європейськими угодами та конвенціями, які були прийняті за останні два десятиріччя. Це Шенгенські угоди 1985 та 1990 років, Дублінська Конвенція 1990 р., Маастрихтський договір 1992 р. та Амстердамський договір 1997 р. [Малиновська, 2014, с. 15].

Традиційно, зменшення населення певної країни внаслідок масової нелегальної еміграції вказує на сукупність несприятливих і небезпечних умов для життя громадян всередині їхньої країни, що унеможливує підтримання і задоволення найнеобхідніших життєвих потреб, тому спричинює збільшення кількості нелегальних мігрантів у країні з високими життєвими стандартами й зумовлює посилення міграційних процесів загалом у світовому

господарстві. Враховуючи багатогранність, складність і неоднозначність наслідків міжнародної трудової міграції, виникає необхідність розробки системи превентивних заходів країнам, яким найбільше загрожує притік нелегальних мігрантів, а також вимагає від них конкретних заходів щодо регулювання міграційних потоків [Звіт Агентства ООН, 2018].

В багатьох країнах «третього світу» на фоні збройних конфліктів відзначається також глибока економічна криза, що супроводжується низьким рівнем ВВП, відсталою матеріально-технічною базою у промисловому секторі і екстенсивним сільським господарством, низьким рівнем заробітної плати, високим безробіттям й вимушеною неповною зайнятістю, поширенням бідності та значним рівнем майнового розшарування населення. Звісно, більшість показників соціально-економічного розвитку таких неблагополучних країн знаходяться далеко від європейських стандартів, що спонукає громадян до нелегальної міграції навіть ціною власного життя [Кількість біженців у світі, 2016].

На сучасному етапі потоки нелегальної міграції до ЄС зросли, особливо морськими шляхами, що є великою проблемою для об'єднаної Європи. Протягом 2015 – 2016 рр. Міжнародна організація з міграції повідомила, що в ЄС прибуло до 1 млн. чол. мігрантів [Mediterranean Update, 2016]. За словами Єврокомісара з внутрішніх справ та проблем міграції Д. Аврамопулоса «нам доводиться мати справу з однією з найважчих криз – кризою біженців, коли тисячі людей намагаються одночасно потрапити до Європи [Pop, 2015].

Міграційну політику ЄС сьогодні здійснюють такі політичні наднаціональні інститути як Європейська Рада; Європейська комісія, яка розробляє законодавчі пропозиції; Рада Європейського Союзу, до якої входять міністри внутрішніх справ країн (Рада Міністрів); Європейський парламент, який наділений повноваженнями приймати рішення щодо політики у справах біженців. Також особливу роль у врегулюванні міграційної кризи в сучасних умовах відіграють неурядові організації. Проте сьогодні однією з ключових проблем залишається питання узгодженості між діяльністю різних політичних інститутів ЄС та налагодження постійних комунікацій та консультацій у міграційній сфері між неурядовими організаціями та урядами країн ЄС [Солодько, 2015].

Сьогодні Європейська рада активно працює над підготовкою нових рішень, які дозволять посилити захист зовнішніх кордонів ЄС, адже за останній час до кордонів ЄС прибули понад 500 тисяч мігрантів. Зокрема, особливий наголос робиться на співпраці з Туреччиною у питанні розробки спільного плану дій щодо призупинення потоків біженців з території цієї країни. Також у питанні посилення захисту зовнішніх кордонів ЄС Європейський рада працює над поступовим встановленням інтегрованої системи управління і контролю над цими кордонами. Це передбачає розширення мандата агентства ЄС з контролю за зовнішніми кордонами, включаючи діяльність груп швидкого реагування за умов

порушення кордону. Особливий наголос робиться на узгодженні механізму забезпечення повернення нелегальних мігрантів до країн свого походження, а також створення та облаштування місць прийому біженців, здійснення їх ідентифікації та реєстрації.

Основними країнами-реципієнтами для біженців в ЄС стали високо розвинуті країни: Німеччина, Франція, Італія, Швеція, в яких було зареєстровано 91% від усіх заявок [Statistics on enforcement, 2018].

Одним із варіантів врегулювання проблеми з мігрантами є запропоновані Єврокомісією квоти щодо прийняття мігрантів країнами ЄС пропорційною їх населення, економіки, рівня життя. Зокрема, найбільшу кількість мігрантів повинні прийняти Німеччина і Франція, а також мають долучитись країни Східної Європи та Балтії. Найбільш категорично проти біженців висловлюються уряди Угорщини, Чехії та Словаччини, які сьогодні розробляють програми захисту від напливу нелегальних мігрантів. Відкритим залишається питання нових принципів інтеграції іммігрантів, механізми інституалізації мігрантів, діяльність їх національних та мережевих організацій [Migration and home affairs, 2013].

Провідну роль у прихистку мігрантів відіграють Німеччина та Франція, хоча обидві країни демонструють різне ставлення до проблем мігрантів загалом. До недавнього часу імміграційна політика Французької республіки полягала в інтеграції нових громадян у французьке суспільство на основі їх політичної рівності і орієнтувалась на розвиток культурної та етнічності єдності. Натомість події 2016 р. у Франції показали, що модель інтеграції мігрантів у французьке суспільство себе вичерпала і тому було прийнято закон «Про рівні можливості», який передбачав створення Національного агентства зі соціальної консолідації, яке займається питаннями інтеграції іммігрантів у французьке суспільство. Важливим є і те, що з недавнього часу мусульманські організації на території Франції отримують фінансування із французького бюджету та від громадських організацій, а не від спонсорів з Саудівської Аравії. У Франції Закон про імміграцію був прийнятий 2006 р., зокрема, було запроваджено термін «вибіркова імміграція», що ускладнило процедуру легалізації нелегальних мігрантів. Регулювання державою міграційних потоків до Франції спирається на те, що переваги надаються тим мігрантам, послуги яких потребує країна. Також Франція визнала, що вона є поліетнічною країною, однак з напруженими міжнаціональними відносинами є такі регіони як Бретань, Корсика, Ельзас, Каталонія, Бургундія, країна Басків тощо [International Migration Report, 2013].

Порівняно із Францією, Німеччина проводить більш ліберальну політику із мігрантами, тут ефективною є соціальна інтеграція, краще налагоджений міжетнічний діалог, головний наголос робиться на культурну рівність між різними народами. Важливим є і те, що в Німеччині більш ефективна система шкіл та курсів, які навчають мігрантів мови та культури країни проживання. Також складною залишається проблема мігрантів для

сучасної Італії, де більшою мірою розвиваються не стільки міжетнічні конфлікти, скільки міжкультурні. Внутрішньополітичне та економічне протистояння Півночі та Півдня Італії триває уже довгий час [Гібернау, 2012, с. 105].

Практика показує, що за умови успішного економічного розвитку, держави часто сприймають мігрантів як корисні, а іноді і необхідні елементи суспільно-економічного розвитку. Проте за умови економічного спаду, ставлення до мігрантів негативне, і найбільшою мірою це стосується некваліфікованих робітників. Групи іммігрантів однакового походження і культури часто утворюють суспільстві етнічні громади, які не завжди готові інтегруватись в інші національні суспільства. Значним є вплив міграції і на національну ідентичність, зокрема, необхідно враховувати такі чинники як кількість мігрантів, яку приймає та чи інша країна, тривалість імміграції, етнічна ідентичність іммігрантів, соціально-економічне становище іммігрантів у суспільствах перебування, ставлення до імміграції, готовність іммігрантів інтегруватись у культуру, мову та цінності країни перебування [Міграційна політика ЄС, 2018].

Враховуючи зазначене, країни Євросоюзу вдалились до заходів щодо відновлення прикордонного контролю (8 країн-членів ЄС), що не дозволяє повністю зупинити потік мігрантів, але забезпечить їх суворий облік і контроль, а це значно полегшить управління міграційним потоком та розподілом біженців для легального їх притулку в різних європейських країнах. Адже, брак належної реєстрації і обліку біженців та не проведення дактилоскопії (зняття відбитків пальців) ускладнює процес надання медичної і соціальної допомоги нелегалам [Солодько, 2015].

Також поширеною формою інтеграції мігрантів є асиміляція, коли іммігранти зрікаються свої мови, культури і замінюють їх мовою та культурою країни-господаря. Це модель зумовлює односторонній процес адаптації, який має полегшувати держава. Також виділяють таку модель інтеграції як полікультурність, коли іммігрантам надають рівні права в усіх сферах суспільного розвитку, національним меншинам забезпечують рівноправність. Зокрема, В. Кимлічка розглядає полікультурність як важливий чинник інтеграції іммігрантів. Важливими рушіями інтеграції він називає освіту, професійне навчання, працевлаштування, охорону здоров'я, які є могутніми рушіями інтеграції [Кимлічка, 2001, с. 64].

Результатом процесів етнічної та національної дискримінації, асиміляції є виникнення етнічних маргіналів. Поступова втрата етнічних коренів, культурних традицій, мови призводить і до втрати національної ідентичності. Зокрема, у ситуації етнічних маргіналів можуть потрапляти діти з етнічно змішаних сімей, національні меншини. Етнічні маргінали можуть проявляти на рівні «розірваності» між культурами, етносами, мовами; усвідомлення себе космополітом; самоідентифікації з двома– трьома етносами. До етнічних маргіналів належать вихідці з національно змішаних родин, які

сприймають дві традиції, дві мови, а тому мають обирати якусь з них або синтезувати щось своєрідне. Перебування у чужому середовищі будь-якої родини протягом кількох поколінь може призвести до подвійної етнічної самосвідомості її членів. В іншому разі етномаргінальний статус набувається зі зміною життєвої ситуації внаслідок міграції, трансформації політичних, культурних, соціальних умов життя людини. Зазвичай такі процеси супроводжуються зміною особистісних орієнтацій в етнокультурній сфері та певною трансформацією свідомості. Маргінальні тенденції активно поглиблюються у зв'язку з активізацією міграційних процесів.

Проблема із нелегальними мігрантами та біженцями загострює внутрішньополітичну конфліктність, зокрема, активізуються націоналістичні організації, які заявляють про те, що Європа і так вже втратила більшу частину своїх національних традицій і нинішня ситуація призведе до ще більшого розмивання ідентичності європейських націй. Недосконала політика інтеграції емігрантського населення у європейське суспільство призводить до загострення взаємин між корінним населенням європейських держав та іммігрантами, зростання анти-іммігрантських настроїв та масових протестів європейців проти міграційної політики національних урядів [Глобальна проблема біженців, 2015].

Останнім часом національні уряди окремих європейських держав застосовують все більше дискримінаційних обмежень щодо окремих груп мусульманського населення. Політична активність європейських мусульман значно активізувалась, зокрема, вони є членами Європейського парламенту, представлені в національних та місцевих радах. У ряді європейських держав, зокрема, у Франції, ФРН, Великобританії, Нідерландах та Бельгії рівень участі мусульманського населення в політичному процесі неухильно зростає. Сучасні європейські мусульмани традиційно відстоюють свої інтереси за допомогою регіональних етнічних чи ісламських громадських рухів та асоціацій, а також існуючих європейських загальнонаціональних або регіональних політичних партій. Серед відомих ісламських партій в Європі варто виділити: в Іспанії «Партія відродження та об'єднання», в Нідерландах «Партія ісламських демократів», у Бельгії партія «Іслам», у ФРН «Альянс за мир та справедливість», у Франції «Союз мусульманських французьких демократів», у Швеції мусульманська партія «Політичний Ісламський союз» тощо [Малиновська, 2014, с. 24].

Як наголошують дослідники, із зростанням кількості мігрантів з країн Близького Сходу, вплив ісламських політичних партій на політичне життя європейських країн буде зростати, більшою мірою на регіональному та місцевому рівнях. Радикальна мусульманська молодь і надалі активно братиме участь у вуличних протестах, а зростання анти ісламських настроїв у європейському суспільстві посилить популярність ультраправих та націоналістичних партій в європейських країнах [Нелегальна міграція, 2018].

Зростання антиісламських настроїв у європейському суспільстві посилює популярність ультра-

правих та націоналістичних партій в європейських країнах, зокрема, зростає представництво таких сил на місцевому та національному рівнях як «СІРІЗА» (Греція), французький «Національний фронт» представлений у Європейському парламенті. Вибори до Європарламенту у 2018 р. підтвердили популярність радикально-націоналістичних та сепаратистських партій, які загалом набрали близько 18 % голосів [Малиновська, 2014, с. 31].

Чого очікувати Україні внаслідок посилення міграційних потоків в Європу? На відміну від інших пострадянських країн, в ній панує демократія. Країна лишається на проєвропейському курсі, який був встановлений революцією на Майдані у 2013 – 2014 роках, попри агресію Росії й анексію Криму. Українці користуються свободою, посиленою візовою лібералізацією з ЄС. Тисячі людей скористалися своїм правом вільно подорожувати Європою за останні п'ять років.

Проте, в європейських країнах продовжує розгортатися міграційна криза, під час якої країни з європейської периферії втрачають добре освічене населення. Україна втрачає добре освічену молодь. Україна пережила важкі роки й для багатьох назад шляху немає – студенти й бізнесмени ідуть. Це катастрофа у вимірі демографії. Країна втрачає тих людей, які могли б її змінити. Наприклад, українці в Польщі грають таку ж роль, як румуни в Іспанії, поляки у Великій Британії чи литовці у Німеччині. Вільне пересування, дешеві авіаперельоти, поширення англійської мови й інтернаціоналізація університетів – все це полегшує для європейців рішення про переїзд. Тенденція свідчить, що такий вибір все частіше роблять молоді й добре освічені люди. Вони за визначенням мобільні й через це можуть повною мірою скористатися усіма перевагами європейської інтеграції. Молодь їде зі східної й південної периферії Європи до ядра. Брюссель став головним прикладом. У столицю ЄС з'їжджаються всі, кому не байдужа доля союзу. Але політики, принаймні, повертаються у свої країни, щоб працювати з виборцями, чого не відбувається з іншими мігрантами. Наслідки останніх хвиль еміграції стануть відчутними не найближчим часом [Україна втрачає, 2018].

Україна, яка має один із найдовших сухопутних кордонів із східноєвропейськими країнами, цілком прогнозовано для себе може опинитися у ролі Греції, Угорщини або Сербії, як транзитна країна на шляху мігрантів до країн Європейського союзу. Перекриття каналів нелегальної міграції через Середземне море може призвести до їх зміщення до інших країн, пошук злочинцями та потенційними мігрантами альтернативних маршрутів, у т. ч. і таких, що проходять через територію України. Так, упродовж 2017–2018 років спостерігалось посилення використання басейну Чорного моря для доставки нелегальних мігрантів у ЄС. Ймовірним є посилення транзиту таких мігрантів через територію РФ, де він здійснюється під контролем російських спецслужб у рамках загальної політики, націленої на стимуляцію міграційної кризи в Євросоюзі. Також можливим є збільшення нелегальної міграції через Україну.

Наприкінці 2017 року вже було зафіксовано суттєве зростання міграційних потоків через Україну до країн ЄС, яке надалі може посилюватися [Потік нелегальної міграції, 2017].

Несуттєві масштаби «близькосхідної» міграції в Україну обумовлені незручним географічним розташуванням (в якості транзитної країни) відносно основних міграційних шляхів в ЄС та непривабливістю з економічних і безпекових чинників (в якості приймаючої країни). Разом з тим, в найближчі місяці, за оцінками експертів, можливе зростання кількості мігрантів, що намагатимуться потрапити до України з Туреччини через чорноморські порти. Також досить високим є ризик, що велика кількість мігрантів (транзитом через країни Центральної Азії, Південний Кавказ та Росію) можуть бути спрямовані на сухопутну ділянку російсько-українського кордону [Глобальна проблема біженців, 2015].

У цілому, за оцінками експертів, збережуться масштаби «міграційної навали» на європейські кордони у наступному році, але вони не матимуть вирішального негативного впливу на перспективи єдності Європейського союзу. Разом з тим, зважаючи на шалені прибутки організаторів контрабанди людьми, що отримують тисячі доларів за кожного «пасажира», а також геополітичні вигоди для урядів деяких країн — так званих «спонсорів» нелегальної міграції (в першу чергу Сирії, Туреччини та Росії), для мігрантів будуть знайдені та впроваджені нові маршрути і способи доставки. Водночас спеціальні служби окремих країн використовуватимуть деструктивний потенціал нелегальної міграції для отримання впливу та розхитування внутрішнь-ополітичної стабільності окремих європейських країн шляхом створення нових зон напруженості, поширення фобій та антимігрантських настроїв, нарощування критичної маси радикальних (ісламістських) сил тощо. За таких обставин, в умовах триваючої агресії Росії проти України, а також через нестабільні російсько-турецькі відносини, Україні вкрай важливо звернути посилену увагу на сухопутну ділянку російсько-українського кордону та на високий ризик потенційного зростання міграційних потоків до України з Туреччини через чорноморські порти [Криза з мігрантами, 2015]. Таким чином, потрібно продовжувати протидіяти протиправній діяльності у сфері незаконної міграції як формі організованої злочинності. Сьогодні в нашій країні суттєву загрозу становить втягування українських громадян у незаконні операції за кордоном, у т. ч. у сфері переміщення нелегальних мігрантів.

Висновки. Отже, практика показує, що врегулювання міграційної кризи в країнах ЄС повинно відбуватись комплексно, міграційна політика європейських держав має враховувати усі важливі суспільно-політичні, культурні та етнічні цінності, оскільки неврегульованість даної проблеми призводить до загострення міжетнічних та соціальних проблем.

Необхідно виходити з того, що інтеграція мігрантів повинна відбуватись поступово, приймаюча країна повинна допомагати мігрантам, біженцям у вивченні мови і культури, відкривати доступ до ринків праці, надавати можливість користуватися системами освіти і охорони здоров'я, захищати від дискримінації.

З іншої сторони, іммігранти повинні мати бажання інтегруватися в нове суспільство, поважати його традиції і культуру. Соціокультурні зміни, що породжуються імміграцією, етнічними і релігійними конфліктами, трансформаційними процесами, змушують суспільство шукати найприйнятніші варіанти національної співпраці.

Перспективними є подальші дослідження впливу мігрантів на національну ідентичність країн ЄС, адже сьогодні спостерігаємо зростання масштабів міграції, змінився її характер, сформувалися нові види, міграція перетворилася в гостро конфліктне явище. І питання про те, яким буде процес включення культур іммігрантів із Сирії та інших країн Близького Сходу у європейський культурний простір залишається відкритим.

Для вирішення проблеми нелегальної міграції в країнах ЄС слід вжити ряд заходів, спрямованих на: фінансування пошукових та рятувальних місій, виділення коштів та засобів для боротьби з перевізниками мігрантів, розширення мережі центрів прийому біженців для тимчасової їх дислокації й надання допомоги, спрощення легальних можливостей міграції в ЄС, перегляд і розподіл квот між країнами щодо розселення біженців під егідою ООН.

Потрібно відзначити, що також можна виділити такі першочергові заходи, спрямовані на запобігання втягуванню організованими злочинними угрупованнями громадян нашої країни до протиправних механізмів із нелегальної міграції, а саме ініціювання спільних із компетентними відомствами ЄС заходів, націлених на попередження використання території України для незаконного переміщення нелегальних мігрантів транзитом до країн Євросоюзу, а також залучення представниками кримінальних структур працівників певних служб із числа українських громадян до незаконних операцій за кордоном, у т. ч. у сфері нелегальної міграції. Також доцільним є спрямування уваги правоохоронних органів України на вжиття узгоджених заходів із виявлення та перевірки компаній, можливо причетних до вербування працівників із числа українських громадян для незаконних операцій за кордоном, у т. ч. у сфері нелегальної міграції.

У процесі дослідження стає зрозумілим, що врегулювання європейської міграційної кризи та проблем біженців повинно відбуватися комплексно. Міграційна політика як провідних європейських держав, так і нових країн-членів ЄС має враховувати всі можливі суспільно-політичні, національні, культурні, релігійні та етнічні цінності, оскільки їхнє ігнорування призводить до загострення міжнародних та міждержавних конфліктів.

Список використаних джерел

Boswell, C., 2005. Migration in Europe, *Global Commission on International Migration*, vol. 9, p. 1–28.

- International Migration Report 2013, UN Department of Economic and Social Affairs. Population Division [Online]. Доступно: <http://www.un.org/en/development/desa/population/publications/> (дата звернення: 03.11.2019).
- Mediterranean Update: Ship wrecks off Libya, Greece, Missing Migrants Project. [Online]. Доступно: <https://www.iom.int/news/mediterranean-update-shipwrecks-libya-greece>. (дата звернення: 03.11.2019).
- Migration and home affairs. Eurostat. [Online]. Доступно: http://www.appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitViewTableAction.do/pdf/migration/migrationreport2013/Full_Document_final.pdf (дата звернення: 03.11.2019).
- Pop, V., 2015. EU Plans Special Summit on Sunday to Discuss Migration Crisis, *Wall Street Journal*, №10. [Online]. Доступно: <http://www.wsj.com/articles/eu-plans-special-summit-on-sunday-to-discuss-migration-crisis-1445419506> (дата звернення: 03.11.2019).
- Statistics on enforcement of immigration legislation. Офіційний сайт Євростату. [Online]. Доступно: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Statistics_on_enforcement_of_immigration_legislation (дата звернення: 03.11.2019).
- Varga, E., 2015. Refugee problem in Europe – Case Studies, *Eurasian Journal of Social Sciences*, №4, p. 37–45. [Online]. Доступно: <https://eurasianpublications.com/Eurasian-Journal-of-Social-Sciences/Vol.3.-No4.-2015-4.pdf> (дата звернення: 03.11.2019).
- Большой энциклопедический словарь, 1991. В 2 т. / гл. ред. А. Прохоров, Москва: Сов. Энциклопедия, 1991, т. 1, 863 с.
- Вейсбротт, Д., 2003. Нормы обязательств транснациональных корпораций и других бизнес-предприятий, отстаивающие права человека, *Amer. J. of Intern. Law*, N. Y., vol. 97, p. 901–914.
- Гібернау, М., 2012. *Ідентичність націй*, Київ: Темпора, 304 с.
- Глобальна проблема біженців. ЄС і Туреччина вже домовились. [Online]. Доступно: <http://www.ukrop-ua.net/userpublications/16350-globalna-problema-bizhencev-yes-turechchina-vzhe-domovilisya-a-scho-dal.html> (дата звернення: 03.11.2019).
- Договір про Європейський Союз. [Online]. Доступно: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_029 (дата звернення: 03.11.2019).
- Договір про заснування Європейської Спільноти (Маастрихт, 7 лютого 1992 року). [Online]. Доступно: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_017 (дата звернення: 03.11.2019).
- Договор о реализации Шенгенского соглашения между Правительствами стран Экономического Союза Бенилюкс, Федеративной Республикой Германия и Французской Республикой от 14 июня 1985 года о постепенном упразднении пограничного контроля на общих границах с 19 июня 1990 года (Шенген, 19 июня 1990 года). [Online]. Доступно: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/987_005 (дата звернення: 03.11.2019).
- Звіт Агентства ООН у справах біженців. [Online]. Доступно: <http://www.unhcr.org/56701b969.html> (дата звернення: 03.11.2019).
- Кимлічка, В., 2001. *Лібералізм і права меншин*, Харків: Центр освітніх ініціатив, 176 с.
- Кількість біженців у світі досягла рекордної позначки, *Тиждень.ua*. – 2016. [Online]. Доступно: <http://tyzhden.ua/News/167847> (дата звернення: 03.11.2019).
- Конвенция, определяющая государство, ответственное за рассмотрение заявлений о предоставлении убежища, поданных в одном из государств-членов Европейских Сообществ (Дублинская конвенция від 15.06.1990). [Online]. Доступно: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_310 (дата звернення: 03.11.2019).
- Костенко, В., 2015. Актуальні проблеми міграційної політики та підходи до їх вирішення на прикладі Європейського Союзу, *Актуальні проблеми політики*, вип. 54, с. 106–114.
- Криза з мігрантами: ЄС зібрався на саміт, *BBC Ukrainian*. [Online]. Доступно: http://www.bbc.com/ukrainian/politics/2015/09/150923_migrants_r1 (дата звернення: 03.11.2019).
- Луцишина, Г. Міграційна криза в ЄС: проблеми безпеки зовнішніх кордонів та загострення міжетнічних. [Online]. Доступно: file:///C:/Users/U/Downloads/hv_2015_1_2_9.pdf (дата звернення: 03.11.2019).
- Малиновська, О., 2014. *Міграційна політика Європейського Союзу: виклики та уроки для України*, Київ: НІСД, 48 с.
- Міграційна політика ЄС: основні невирішені питання, *Deutsche Welle*. [Online]. Доступно: <http://www.dw.com/uk/міграційна-політика-єс-основні-невирішені-питання/a-18677044> (дата звернення: 03.11.2019).
- Нелегальна міграція: Реалії ЄС у галузі трудових відносин. [Online]. Доступно: <http://www.europeans.org.ua/migracia.html> (дата звернення: 03.11.2019).
- Потік нелегальної міграції на Закарпатті збільшився на 80%: у регіоні посилюють охорону кордону, – Держприкордонслужба, *Радіо «Свобода»*, 14.11.2017. [Online]. Доступно: <https://www.radiosvoboda.org/a/28696778.html> (дата звернення: 03.11.2019).
- Солодько, А. Глухий кут європейської міграційної політики, *Ліга*. [Online]. Доступно: <http://blog.liga.net/user/asolodko/article/17964.aspx> (дата звернення: 03.11.2019).
- Солодько, А. Фітисова, А. Міграційна криза в ЄС: статистика та аналіз політики, *CEDOS*. [Online]. Доступно: <https://www.cedos.org.ua/uk/migration/mihratsiina-kryza-v-yes-statystyka-ta-analiz-polityky> (дата звернення: 03.11.2019).
- Угода між Україною та Європейським Співтовариством про реадмісію осіб. Угода № 994/851 від 15.01.2008. [Online]. Доступно: <https://ukraine-eu.mfa.gov.ua/ua/ukraine-eu/justice/readmission> (дата звернення: 03.11.2019).
- Україна втрачає освічених людей, які могли її змінити, 2019. *The Economist*, 10 квітня. [Online]. Доступно: <https://www.unian.ua/world/10511604-the-economist-ukrajina-vtrachaye-osvichenih-lyudey-yaki-mogli-jiji-zminiti.html> (дата звернення: 03.11.2019).

References

- Bol'shoj jenciklopedicheskij slovar' [Large Encyclopedic Dictionary], 1991. v 2 t. / gl. red. A. Prohorov, Moskva: Sov. Jenciklopedija, 1991, t. 1, 863 s. (in Russian).
- Boswell, C., 2005. Migration in Europe, *Global Commission on International Migration*, vol. 9, p. 1–28. (in English).
- Dohovir pro Yevropejskiy Soiuz [Treaty on European Union]. Rezhym dostupu: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_029 (date of treatment: 04.11.2019). (in Ukrainian).

Dohovir pro zasnuvannia Yevropeiskoi Spilnoty (Maastrykht, 7 liutoho 1992 roku) [Treaty establishing the European Community (Maastricht, 7 February 1992)]. Rezhym dostupu: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_017 (date of treatment: 11.11.2019). (in Ukrainian).

Dohovor o realizatsiyi Shenhenskoho sohlasheniya mezhdru Pravytelstvamy stran Ekonomicheskoho Soiuzu Benylyuks, Federativnoi Respublykoi Hermanyia y Frantsuzskoi Respublykoi ot 14 yunia 1985 hoda o postepenno uprazhdenny pohranychnoho kontroliia na obshchyykh hranytsakh s 19 yunia 1990 hoda (Shenhen, 19 yunia 1990 hoda) [Agreement on the implementation of the Schengen Agreement between the Governments of the countries of the Economic Union of Benelux, the Federal Republic of Germany and the French Republic of June 14, 1985 on the gradual abolition of border controls at common borders from June 19, 1990 (Schengen, June 19, 1990)]. Rezhym dostupu: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/987_005 (date of treatment: 11.11.2019). (in Russian).

Hibernau, M., 2012. *Identychnist natsii* [Identity of nations], Kiev: Tempora, 304 s. (in Ukrainian).

Hlobalna problema bizhentsiv. YeS i Turechchyna vzhe domovylys [The global refugee problem. The EU and Turkey have already agreed]. Rezhym dostupu: <http://www.ukrop-ua.net/userpublications/16350-globalna-problema-bizhencev-yes-turechchina-vzhe-domovylisa-a-scho-dal.html> (date of treatment: 03.11.2019). (in Ukrainian).

International Migration Report 2013, UN Department of Economic and Social Affairs. Population Division Rezhym dostupu: <http://www.un.org/en/development/desa/population/publications/> (date of treatment: 03.11.2019). (in English).

Kilkist bizhentsiv u sviti dosiahla rekordnoi poznachky [The number of refugees in the world has reached a record high], *Tyzhden.ua.* – 2016. Rezhym dostupu: <http://tyzhden.ua/News/167847> (date of treatment: 04.11.2019). (in Ukrainian).

Konventsiia, opredeliaiushchaia hosudarstvo, otvetstvennoe za rassmotrenye zaiavlenyi o predostavleny ubezhyscha, podannykh v odnom yz hosudarstv-chlenov Evropeyskykh Soobshchestv (Dublynskaia konventsiia vid 15.06.1990) [Convention defining the state responsible for examining asylum applications filed in one of the member states of the European Communities (Dublin Convention dated June 15, 1990)]. Rezhym dostupu: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_310 (date of treatment: 11.11.2019). (in Russian).

Kostenko, V., 2015. Aktualni problemy mihratsiinoi polityky ta pidkhody do yikh vyrishennia na prykladi Yevropeiskoho Soiuzu [Current problems of migration policy and approaches to solving them on the example of the European Union], *Aktualni problemy polityky*, vp. 54, s. 106–114. (in Ukrainian).

Kryza z mihrantamy: YeS zibravsia na samit [Migrant crisis: EU meets for summit], *BBC Ukrainian*. Rezhym dostupu: http://www.bbc.com/ukrainian/politics/2015/09/150923_migrants_rl (date of treatment: 03.11.2019). (in Ukrainian).

Kymlichka, V., 2001. *Liberalizm i prava menshyn* [Liberalism and minority rights], Kharkiv: Tsentr osvitykh initsiatyv, 176 s. (in Ukrainian).

Lutsyshyna, H. Mihratsiina kryza v YeS: problemy bezpeky zovnishnikh kordoniv ta zahostrennia mizhetchnikh [Migration crisis in the EU: problems of external border security and exacerbation of interethnic ones]. Rezhym dostupu: file:///C:/Users/U/Downloads/hv_2015_1_2_9.pdf (date of treatment: 04.11.2019). (in Ukrainian).

Malynovska, O., 2014. Mihratsiina polityka Yevropeiskoho Soiuzu: vyklyky ta uroky dlia Ukrainy [European Union migration policy: challenges and lessons for Ukraine], Kiev: NISD, 48 s. (in Ukrainian).

Mediterranean Update: Ship wrecks off Libya, Greece, Missing Migrants Project Rezhym dostupu: <https://www.iom.int/news/mediterranean-update-shipwrecks-libya-greece>. (date of treatment: 03.11.2019). (in English).

Migration and home affairs. Eurostat. [Online]. Доступно: http://www.appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitViewTableAction.do/pdf/migration/migrationreport2013/Full_Document_final.pdf (date of treatment: 03.11.2019). (in English).

Mihratsiina polityka YeS: osnovni nevrisheni pytannia [EU migration policy: major outstanding issues], *Deutsche Welle*. Rezhym dostupu: <http://www.dw.com/uk/mihratsiina-polityka-yes-osnovni-nevrisheni-pytannia/a-18677044> (date of treatment: 03.11.2019). (in Ukrainian).

Nelehalna mihratsiia: Realii YeS u haluzi trudovykh vidnosyn [Illegal migration: EU realities in the field of labor relations]. Rezhym dostupu: <http://www.europeans.org.ua/migracia.html> (date of treatment: 03.11.2019). (in Ukrainian).

Pop, V., 2015. EU Plans Special Summit on Sunday to Discuss Migration Crisis, *Wall Street Journal*, №10. Rezhym dostupu: <http://www.wsj.com/articles/eu-plans-special-summit-on-sunday-to-discuss-migration-crisis-1445419506> (date of treatment: 03.11.2019). (in English).

Potik nelehalnoi mihratsii na Zakarpatti zbilshyvsia na 80%: u rehioni posyliuiut okhoronu kordonu [The flow of illegal migration in Transcarpathia increased by 80%: border security is increasing in the region], – Derzhprykordonsluzhba, *Radio «Svoboda»*, 14.11.2017. Rezhym dostupu: <https://www.radiosvoboda.org/a/28696778.html> (date of treatment: 04.11.2019). (in Ukrainian).

Solodko, A. Hlukhyi kut yevropeiskoi mihratsiinoi polityky [The blind spot on European migration policy], *Liha*. Rezhym dostupu: <http://blog.liga.net/user/asolodko/article/17964.aspx> (date of treatment: 03.11.2019). (in Ukrainian).

Solodko, A., Fitisova A. Mihratsiina kryza v YeS: statystyka ta analiz polityky [EU migration crisis: statistics and policy analysis], *CEDOS*. Rezhym dostupu: <https://www.cedos.org.ua/uk/migration/mihratsiina-kryza-v-yes-statystyka-ta-analiz-polityky> (date of treatment: 03.11.2019). (in Ukrainian).

Statistics on enforcement of immigration legislation. Офіційний сайт Євростату. Rezhym dostupu: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Statistics_on_enforcement_of_immigration_legislation (date of treatment: 03.11.2019). (in English).

Uhoda mizh Ukrainoiu ta Yevropeiskym Spivtovarystvom pro readmisiu osib. Uhoda № 994/851 vid 15.01.2008 [Agreement between Ukraine and the European Community on the readmission of persons]. Rezhym dostupu: <https://ukraine-eu.mfa.gov.ua/ua/ukraine-eu/justice/readmission> (date of treatment: 11.11.2019). (in Ukrainian).

Ukraina vtrachaie osvichenykh liudei, yaki mohly yii zminyty [Ukraine is losing certified people who could change it], 2019, *The Economist*, 10 kvitnia. Rezhym dostupu: <https://www.unian.ua/world/10511604-the-economist-ukrajina-vtrachaye-osvichenih-liudey-yaki-mogli-jiji-zmyniti.html> (date of treatment: 04.11.2019). (in Ukrainian).

Varga, E., 2015. Refugee problem in Europe – Case Studies, *Eurasian Journal of Social Sciences*, №4, p. 37–45. [Rezhym dostupu: <https://eurasianpublications.com/Eurasian-Journal-of-Social-Sciences/Vol.3.-No4.-2015-4.pdf> (date of treatment: 04.11.2019). (in English).

Vejsbrodt, D., 2003. Normy objazatel'stv transnacional'nyh korporacij i drugih biznes-predpriyatij, otstavaivajushhie prava cheloveka [Norms on the responsibilities of transnational corporations and other business enterprises with regard to human rights], *Amer. J. of Intern. Law, N. Y.*, vol. 97, r. 901–914.

Zvit Ahentstva OON u spravakh bizhentsiv [Report of the United Nations Agency for Refugees]. Rezhym dostupu: <http://www.unhcr.org/56701b969.html> (date of treatment: 04.11.2019). (in Ukrainian).

SUMMARY

DEVELOPMENT OF MIGRATION PROCESSES IN EUROPE AND UKRAINE

Vitalii Andreiko

Candidate of History, Docent; Docent of the Department
of International Studies and Public Communications
SHEE «Uzhhorod National University»

The problem of the current migration crisis in the EU countries, major threats to the security of the EU's external borders and aggravation of interethnic conflicts are considered. The paper analyses the current EU migration policy, reveals the main approaches to solving migration problems of Ukraine. The challenges of migrants' integration in European societies, the measures applied by some European countries in tackling illegal migration are highlighted, as well as the necessity of improving the EU countries' modern migration policy, the development of new conditions and principles for migrants' adaptation to be applied by Ukraine. In 2015 – 2019, the issue of migration, as never before, was put on the agenda of the media, international organizations and individual countries. Due to the sharp increase in the number of asylum seekers in the EU, this phenomenon has been called the «European migration crisis». The migration crisis that has spread around Europe over the past few years remains a burning issue on the agenda. In the course of solving the problems of illegal migration, the European countries were divided into two opposing camps. One of them includes the states that cannot withstand a burden of such a large number of refugees and take various measures to restrict the number of migrants. Another seeks to help migrants find their place in society, even though this entails significant economic and social costs and exacerbates the socio-economic situation within countries. Does the migration crisis today threaten the security of the Europeans and is it possible to find a solution to this problem by means of the European community's joint efforts? As refugees are currently looking for new ways of migration, the question remains whether Ukraine will stay sideways to this process. In this context, the issue of the migration policy crisis in the EU becomes even more acute. Over the next few decades, there will be observed a tendency of migrants' increased flows from the Middle East and Africa to Europe. In 2018, according to the preliminary data and expert estimates, there have been about 60 million migrants on the territory of the EU, 35 million of which are from the countries outside the EU. Among them there are almost 3 million asylum seekers and refugees. The EU countries, which do not perceive immigration as an urgent problem for their own residents, comprise the Baltic States, Spain and Portugal. At the same time, countries in the epicenter of the refugee crisis, in particular Germany, Italy, Hungary and Austria, consider migration policy to be one of their priority activities. Thus, attention should be paid to the migration policy of such an influential country as Germany, which, according to the European Parliament, provided international protection to more than 70% of those who arrived to Europe. To date, the Italian Minister of the Interior is taking measures to restrict the number of illegal migrants in the country. Hungary also acts as an irreconcilable opponent of receiving illegal migrants in their territories by adopting an amendment to their constitution prohibiting refugees' organized resettlement on the country's territory. Together with Hungary, the Czech Republic also denied its intention to promote deportation of migrants registered in other EU countries from the German territory. Apart from this, the migration crisis continues in France. Paris is currently refusing to give in to the pressure of other players in solving the problem of refugees, while the number of asylum seekers in France is steadily increasing. To date, the occupancy level of migrants' temporary detention centers has reached almost 100%, which is why France is pursuing a fairly rigorous policy regarding the reception of illegal migrants. There is also an expected increase in disparities among the European countries regarding the allocation of refugee admission quotas and the costs of eliminating the migration crisis. It is predicted that terrorist threats, dissatisfaction with the migration policies of their countries, and growing anti-immigrant sentiment among ordinary Europeans will lead to an increase in the role and influence of right-wing (ultra-right), nationalist (ultra-nationalist) parties (movements and unions) in the unions. This will result in serious changes both in the EU as a whole and in individual member countries. In the first place, the migration policies of the countries, traditionally considered open to migration, will become stricter. In addition, the deepening of the Schengen crisis should be expected, which will probably cause the renewal of the ongoing control over certain parts of the national borders. The European community needs common denominators and consensus to stop looking for situational solutions, but to develop a long-term strategy that will consist not only of strengthening the sea borders, the resettlement program and the implementation of integration mechanisms for those who have already arrived to Europe, but also in building and resource provision of such mechanisms.

Keywords: migration, migration crisis, European Union, migrants' integration, illegal migration, refugees, Ukraine.